

วันที่ 16 กรกฎาคม 2567

‘รมว.ธรรมนัส’ ประกาศมาตรการเร่งด่วนล่าปลาทอมคางดำ เคาะราคารับซื้อ 15 บาท/กก. ส่งกรมประมงประสานจังหวัดตั้งจุดรับซื้อภายในสัปดาห์หน้า ‘รมช.อรรถกร’ ย้ำชัด ต้องกำจัด ไม่สนับสนุนให้นำไปเพาะเลี้ยง เผยมติที่ประชุมอนุมัติกรอบ 5 มาตรการ

ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยภายหลังเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของปลาทอมคางดำ ครั้งที่ 2/2567 ที่มีนายอรรถกร ศิริลัทธยากร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ห้อง 123) และผ่านระบบ Zoom Cloud Meeting ว่า จากปัญหาการแพร่ระบาดของปลาทอมคางดำที่มีการขยายวงกว้างมากขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญและเร่งให้กรมประมงดำเนินการแก้ไข เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยที่ประชุมได้มีมติร่วมกันในการดำเนินแผนมาตรการระยะเร่งด่วน คือการกำจัดปลาทอมคางดำในแหล่งน้ำทุกแห่งที่พบการแพร่ระบาด และรับซื้อในราคา 15 บาท/กิโลกรัม ซึ่งเป็นที่พอใจของตัวแทนเครือข่ายชาวประมง โดยตนได้หารือกับนายกรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว เบื้องต้นจะใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ในระหว่างที่รอของบกลางในการรับซื้อเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมโดยด่วน และมอบหมายให้กรมประมงประสานกับจังหวัดเพื่อตั้งจุดรับซื้อภายในสัปดาห์หน้า สำหรับมาตรการอื่นๆ ให้ดำเนินการคู่ขนานกันไป

ขณะที่นายอรรถกร รมช.เกษตรฯ กล่าวย้ำว่า ไม่มีการส่งเสริมให้เกษตรกรนำไปเลี้ยงอย่างเด็ดขาด ต้องกำจัดเท่านั้น ซึ่งกรมประมงจะประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีความต้องการรับซื้อปลาทอมคางดำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป สำหรับกรณีการตรวจสอบที่มาต้นทางการนำเข้าปลาทอมคางดำนั้น หากมีหลักฐานที่ชัดเจน ก็ยินดีจะดำเนินการต่อไปตามกระบวนการที่ถูกต้อง

รมช.อรรถกร กล่าวต่อไปว่า นอกจากนี้ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของปลาทอมคางดำ พ.ศ. 2567 – 2568 ภายใต้กรอบ 5 มาตรการ 12 กิจกรรม ระยะเวลาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2567 ถึง เดือนกันยายน 2568 ซึ่งได้รวบรวมร่างแผนปฏิบัติการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของปลาทอมคางดำ ระดับจังหวัด 16 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา สงขลา ตรัง และชลบุรี) ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้กรมประมงประสานร่วมกับจังหวัดอีกครั้งเพื่อทบทวนในรายละเอียด งบประมาณ เพื่อให้เหมาะสมในแต่ละกิจกรรมและครอบคลุมการแก้ไขปัญหา

สำหรับ 5 มาตรการ 12 กิจกรรม ประกอบด้วย **มาตรการที่ 1** การควบคุมและกำจัดปลาทอมคางดำในแหล่งน้ำทุกแห่งที่พบการแพร่ระบาด 4 กิจกรรม โดยมุ่งเน้นการกำจัดปลาทอมคางดำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ด้วยเครื่องมือและวิธีการต่าง ๆ **มาตรการที่ 2** การกำจัดปลาทอมคางดำในแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยการปล่อยปลาผู้ล่าอย่างต่อเนื่อง 2 กิจกรรม มุ่งเน้นการประเมินสภาพปลาทอมคางดำก่อนปล่อยลูกพันธุ์ปลาผู้ล่า เช่น ปลากระพงขาว ปลาอึ่ง **มาตรการที่ 3** การนำปลาทอมคางดำที่กำจัดได้ไปใช้ประโยชน์ เน้นการจัดการแหล่งกระจายและรับซื้อ จัดหาแนวทางการใช้ประโยชน์ **มาตรการที่ 4** การสำรวจและเฝ้าระวังการแพร่กระจายปลาทอมคางดำในพื้นที่เขตกันชน เน้นการสร้างความร่วมมือในการรับมือเมื่อพบการแพร่ระบาดให้กับองค์กรประมงชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สำรวจและเฝ้าระวังในแหล่งน้ำที่ยังไม่พบการแพร่ระบาด และ**มาตรการที่ 5** การสร้างความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการกำจัดปลาทอมคางดำ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับทุกภาคส่วน พร้อมจัดทำคู่มือแนวทางการรับมือเมื่อพบ

สำหรับอีกมาตรการที่สำคัญ คือโครงการวิจัยการเหนี่ยวนำชุดโครโมโซม 4n ในปลาทอมคางดำ เป็นการควบคุมการแพร่กระจายของปลาทอมคางดำโดยการทำให้ประชากรปลาทอมคางดำเป็นหมัน โดยการศึกษาสร้างประชากรปลาทอมคางดำพิเศษที่มีชุดโครโมโซม 4 ชุด (4n) จากนั้นจะปล่อยปลาทอมคางดำพิเศษเหล่านี้ลงสู่แหล่งน้ำเพื่อให้ไปผสมพันธุ์กับปลาทอมคางดำปกติที่มีชุดโครโมโซม 2 ชุด (2n) การผสมพันธุ์นี้จะทำให้เกิดลูกปลาทอมคางดำที่มีชุดโครโมโซม 3 ชุด (3n) ซึ่งลูกปลาที่มีโครโมโซม 3 ชุดนี้จะกลายเป็นปลาทอมคางดำที่เป็นหมัน ไม่สามารถสืบพันธุ์ต่อได้ โดยมีแผนปล่อยพันธุ์ปลาทอมคางดำ 4n ลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อควบคุมการแพร่ระบาด ทอยปล่อยอย่างน้อย 250,000 ตัว ภายในระยะเวลา 15 เดือน (กรกฎาคม 2567 - กันยายน 2568) คาดว่าสามารถเริ่มปล่อยพันธุ์ปลาได้อย่างช้าสุดในเดือนธันวาคม 2567 อย่างน้อยจำนวน 50,000 ตัว

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้รายงานการควบคุมและกำจัดปลาทอมคางดำจากแหล่งน้ำธรรมชาติทุกแห่งที่พบการแพร่ระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2567) กำจัดปลาทอมคางดำได้ทั้งสิ้น 623,370 กิโลกรัม จำแนกเป็นปริมาณปลาทอมคางดำที่จับจากแหล่งน้ำธรรมชาติ 325,668 กิโลกรัม และปริมาณปลาทอมคางดำที่จับจากบ่อเพาะเลี้ยง 297,702 กิโลกรัม